חשבון הנפש — ה) נקיות

נקיות פרק ה לא ימצא רבב וכיעור בחפציך ובדירתך. וכ"ש בגופך ובבגדיך: האדם משעה שהוא נולד ונפקחו כלי הרגשתו ואזניו ועיניו, לראות ולהכיר חלקי בנין העולם הגדול הזה, הוא הולך וגדל, רואה יום יום בריות חדשות מיני בעה"ח, אילנות ועשבים שונים בטבעם וצבעם וטעמם וריחם ושיעורן וכו', והוא מכניס רשימות הדיוקנים הרבים ההם בזה אחר זה לאוצר הזכרון שלו, ומאסף אותה אחת לאחת לבנות מהם תבנית עולם קטן במשכיות נפשו הבהמית, והולך ומוסיף בו עוד דמות בריות חדשות תמיד, או דקדוקי פרטים ואברים צפונים שנתגלו לו בדיוקנים הישנים, ער שנמצא עולם הקטן הזה משוכלל בתקונו וצביונו מעין העולם הגדול, ואח"כ מתנוצצת בה גם נפש המשכלת, למשול להאיר ולשוטט עיני השגחה בעולם הקטן הזה מעין השכינה שלמעלה, ואז מתחיל האדם לנקות עור בשרו מלפלופי טיט ולכלוך שהיה מתגולל בהם עד עכשיו, בכדי להתקין את גופו לבית זבול אל הנשמה העליונה, האיסטניסית מאד, ומואסת כל דבר תעוב ושמצה:

והנה כל התורה כולה שבכתב ושבע"פ מלאה אזהרות של נקיות וטהרה, מצות קידוש ידים ורגלים, נטילות וטבילות חפיפה ורחיצה בחמין וכו', הנאים מאד לאומה הישראלית ולכל מאמינים בבורא עולם שהשכינה שרויה ביניהם, ובעינן והיה מחניך קדוש, ולא יראה בך ערות דבר וכו', עאכו"ב לת"ח שצריכין להתקדש עוד יותר שלא יהא גופם מחולל על הבריות כמשחז"ל (שבת קי"ז) כל ת"ח שנמצא רבב על✍ בשבת איתא בגדו. בשרו חייב מיתה ואמרו ז"ל (ב"ב נ"ח, עי' ע"ז כ' ע"ב) מטתו של ע"ה כאוצר בלום, ואמרו נקיות מביאה לידי טהרה וכו' (וע"ש פי' רש"י):

צא ולמד אם פגע בך אדם מנוול אחד, שמנעליו ובתי רגליו, טוחים בטיט, עטרה גדולה של רפש מקפת שולי בגדיו סביב, כתנתו ומלבושיו קרועים פרומים ומוזהמים על בשרו המציץ בשחרותו מתוך חוריהן, שערות ראשו מחופין בנוצות, וכל בשרו מגועל בכתמים: והנה נפשו של אדם קצה ונרתעת לאחוריה תיכף בתחלה, בעוד שלא שמה על לב להבחין עדיין, שמא הוא עשיר גולה וירד מנכסיו, שמא בן טובים הוא, ושמא בן תורה וכו', ומאחר שאתה מדקדק ורואה במומין של אחרים שים לבך להיות נזכר בשלך, ואל תאמר במילי דשמיא אני עוסק לצורך נשמתי, והיאך אטפל בתיקוני גופי למראית עין של אחרים, שכבר אמרו רז"ל (ברכות י"ט) גדול כבוד הבריות שדוחה לא תעשה שבתורה: